

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΔΗΛΩΣΗ

**Τά στοιχεία τής Απογραφής τοῦ 2011
γιά τούς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς τής Ἀλβανίας εἶναι
έντελῶς ἀνακριβῆ καί ἀπαράδεκτα**

1. Τά πρόσφατα στοιχεία τά ὁποῖα δημοσίευσε ἡ INSTAT ἀπό τήν τελευταία Ἀπογραφή, τοῦ 2011, σχετικά μέ τή θρησκευτική διαστρωμάτωση τοῦ πληθυσμοῦ τής Ἀλβανίας, ἀναφέρουν ὡς ποσοστό τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τό 6,75%. Πρόκειται γιά ἕνα ὀλοφάνερο λάθος ἢ, ἀκριβέστερα, ψέμμα. Ἡ διαδικασία τής ἀπογραφῆς γιά τήν καταγραφή τοῦ θρηκεύματος δέν ἀνταποκρίνεται στή στοιχειώδη ἀντικειμενική μέθοδο πού ἀκολουθεῖται ἀπό τίς Εὐρωπαϊκές χῶρες. Καί τελικά προσβάλλει ὄχι μόνο τούς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς, πού ἀπό τήν ἀρχή τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους ὑπῆρξε ἡ πολυπληθέστερη χριστιανική κοινότητα, ἀλλά καί ὅλους τούς Χριστιανούς, τούς ὁποίους περιορίζει κατά μεγάλο ποσοστό (ἀπό 31% σέ 17%), καί τελικά σκιάζει τή γενική εἰκόνα τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων στήν Ἀλβανία.

Ἡ πρότασή μας στούς ἀρμοδίους ἦταν, ἡ ἐρώτηση περί θρηκεύματος νά εἶναι ὑποχρεωτική, ὅπως οἱ ἄλλες ἐρωτήσεις, σαφῆς καί ἄμεση, ὥστε νά μπορούν νά διατυπωθοῦν βέβαια συμπεράσματα. Συγκεκριμένα: Εἶμαι:

- Μουσουλμάνος Σουννίτης
- Μουσουλμάνος Μπεκτασί
- Χριστιανός Ὀρθόδοξος
- Χριστιανός Καθολικός
- Χριστιανός Εὐαγγελικός
- Ὅπαδός ἄλλης θρησκείας. Ποίας;
- Ἄθεος

Διάφοροι πολιτικοί, ἀλλά καί θρησκευτικοί κύκλοι τάχθηκαν ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἐρωτήματος καί καλλιεργήθηκε ἕνας διάχυτος φόβος μήπως τό θρήσκευμα

συνδεθεί με δήλωση έθικότητας. Οί Όρθόδοξοι δέν διατυπώσαμε καμμιά άντίρρηση, περιορισθήκαμε μόνο νά τονίσουμε τήν ύποχρέωση άντικειμενικότητος και σοβαρότητος κατά τή διεξαγωγή τής άπογραφής. Τελικά, τό έρώτημα περί θρησκεύματος Έγινε προαιρετικό, άσαφές και δύσκολο για τούς άπλους πολίτες, ιδιαίτερα τούς περιορισμένης μορφώσεως. Όπως φαίνεται, για νά είναι δυνατόν νά καθοδηγοϋνται οί άπαντήσεις και νά καταχωροϋνται αύθαίρετα. Τό όριστικό έντυπο άπογραφής γράφει:

‘‘40. Άνήκετε ή Όχι σέ κάποια θρησκεία;

‘‘Ελεύθερη δήλωση, Όχι ύποχρωτική.

1. Άνήκω: Προσδιορίσετε:

2. Δέν άνήκω σέ κανένα θρήσκευμα, αλλά είμαι πιστός.

3. Δέν άνήκω σέ κανένα θρήσκευμα, αλλά δέν είμαι πιστός.

4. Προτιμώ νά μήν άπαντήσω.’’

Είναι προφανής ή παραπιστική έρώτηση ύπ’ άρ.2. Δέν ύπάρχει στόν κόσμο θρήσκευμα μέ τό όνομα «πιστός» (besimtar). Πιστός, δηλαδή όπαδός, ποίου άκριβώς θρησκεύματος; Τά άποτελέσματα, πάντως, δόθηκαν μέ άκριβή προσδιορισμό θρησκεύματος: Μουσουλμάνοι 56,70%, Καθολικοί 10.03%, Όρθόδοξοι 6.75, Μπεκτασί 2.09%, Εύαγγελικοί 0.07%, Άλλοι Χριστιανοί 0.1%, Άθεοι 2.52%. «Πιστοί μή προσδιορισθέντες» 5.49%, Όπαδοί άλλης θρησκείας 0.02. Δέν άπήντησαν 13.79%.

2. Τίς δύο τελευταίες Κυριακές, 9 και 16 Δεκεμβρίου 2012, στους Όρθόδοξους πού έκκλησιάσθηκαν στά Τίρανα, τό Δυρράχιο, τό Μπεράτι, τήν Κορυτσά, Αύλώνα και άλλες πόλεις, μοιράσαμε δελτία, για νά δηλώσουν, α) άν τούς έπισκέφθηκαν για νά τούς καταγράψουν· β) άν έρωτήθηκαν για τό θρήσκευμα· γ) άν είχαν άλλες παρατηρήσεις. Τά άποτελέσματα ύπήρξαν καταλυτικά: Άπήντησαν 7.118 πρόσωπα (μέ όνοματεπώνυμο και διεύθυνση). 4.643 (65.23%) άπό αύτούς, δέν τούς έπισκέφθηκαν καθόλου οί άπογραφείς ή τούς έπισκέφθηκαν μέν αλλά δέν τούς έτέθη έρώτημα περί θρησκεύματος. Μόνο 2.469 άτομα (34.68%) δήλωσαν κατά τήν άπογραφή τό θρήσκευμα. Επίσης, 56 δήλωσαν ότι οί άπογραφείς σημείωσαν τό θρήσκευμα μέ μολύβι ή σέ άλλο τετράδιο, και άλλοι 12 ότι τούς άρνήθηκαν νά σημειώσουν τό θρήσκευμα ή τό σημείωσαν μετά άπό πολλή έπιμονή. Διαθέτουμε πολλές μαρτυρίες ότι κατά τή διαδικασία τής συλλογής τών στοιχείων, πολλοί άπογραφείς, άντί τοϋ έπισήμου έντύπου, χρησιμοποιοϋσαν τετράδιο και ότι οί πολίτες δέν ύπέγραψαν.

3. Κατά τή διάρκεια τῶν 100 ἐτῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους, ἔχουν πραγματοποιηθεῖ δύο μόνο ἀπογραφές, πού περιλάμβαναν τήν ἐρώτηση περί θρησκεύματος. Σύμφωνα μέ τή στατιστική τοῦ 1927, τά δεδομένα εἶναι: Μουσουλμάνοι (ἀπό κοινοῦ Σουννίτες καί Μπεκτασί) 67.5%, Ὀρθόδοξοι 22.3%, Καθολικοί 10%. Ἐνῶ στήν ἄλλη ἀπογραφή, πού ἔγινε ἀπό τίς Ἰταλικές ἀρχές τό 1942, τά ἀποτελέσματα εἶναι: Μουσουλμάνοι 68.9% (ἐκ τῶν ὁποίων Σουννίτες 54.17% καί Μπεκτασί 14.73%) καί Χριστιανοί 31% (ἐκ τῶν ὁποίων Ὀρθόδοξοι 20.7% καί Καθολικοί 10.3%).

Μετά τόν παρατεταμένο ἀντιθρησκευτικό διωγμό καί τήν ἔλευση τῆς Δημοκρατίας τό 1991, εἶναι ὀλοφάνερη στή χώρα ἡ ἀνασυγκρότηση ὅλων τῶν παραδοσιακῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων καί προφανῆς ἡ ἀνθιση τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας. Εἶναι, λοιπόν, πολύ περίεργο καί ὑποπτο, τό ὅτι ὀρισμένοι κύκλοι ἐπεδίωξαν μέ διάφορα τεχνάσματα νά παρουσιάσουν ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι μειώθηκαν κατά τά 2/3.

Σύμφωνα μέ τά ἐκκλησιαστικά δεδομένα πού διαθέτουμε (καταλόγους βαπτίσεων πρό καί μετά τόν διωγμό καί καταλόγους τῶν 460 Ὀρθοδόξων ἐνοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀλβανίας), οἱ Ὀρθόδοξοι ὑπερβαίνουν τό 24% . Εὐλόγως, λοιπόν, μπορεῖ νά τεθεῖ τό ἐρώτημα, ποῦ εἶναι τό 17% πού ἀπέκρυψε ἡ ἀπογραφή;

Ὅλα τά δεδομένα συνηγοροῦν ὅτι κάτω ἀπό τά ποσοστά τῆς ἀπογραφῆς πού προσδιορίζονται “Δέν ἀπήντησαν” (“Nuk u pergjigjen 13.79%”) καί “Πιστοί μὴ προσδιορισθέντες” (“Besimtare te pa karakterizuar 5.49%”) στεγάζονται στή συντριπτική πλειοψηφία Χριστιανοί Ὀρθόδοξοι: α) Ὅσοι ἀποφάσισαν οἰκειοθελῶς νά ἀπέχουν τῆς ἀπογραφῆς, π.χ. ἡ πλειοψηφία τῆς ἑλληνικῆς μειονότητας, τῶν Βλαχοφόνων, Μαυροβουνίων καί ἄλλων μειονοτήτων. β) Ὅσοι ἀπέφυγαν νά δηλώσουν εὐθέως τό θρήσκευμα, ὕστερα ἀπό τή διάχυτη ψυχολογική πίεση πού δημιούργησαν ὀρισμένοι ἀκραῖοι κύκλοι καί τίς ἀπειλές σχετικά μέ τήν ἐλεύθερη δήλωση θρησκεύματος καί ἐθνικότητας. γ) Ὅλοι ἐκεῖνοι, τούς ὁποίους οἱ ἀπογραφεῖς ἀπέφυγαν νά ἐπισκεφθοῦν (χιλιάδες ἄτομα πού τό βεβαίωσαν, ἀλλά καί ὀλόκληρα Ὀρθόδοξα χωριά καί συνοικίες. δ) Ἐκεῖνοι, τούς ὁποίους οἱ ἀπογραφεῖς ἐπεσκέφθηκαν, ἀλλά δέν τούς ρώτησαν γιά τό θρήσκευμα, ἢ, ὅταν δήλωσαν Ὀρθόδοξοι, αὐθαίρετα τούς κατέταξαν σέ μιά ὀριστή κατηγορία.

Καί ἐνῶ τό ἐρώτημα γιά τό θρήσκευμα καθορίσθηκε προαιρετικό (μαζί μέ τήν ἐθνικότητα), τελικά ἔγινε κεντρικό χαρακτηριστικό τῆς συγκεκριμένης ἀπογραφῆς. (Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι ἡ ἴδια ἡ ἀπογραφή, στό ἐρώτημα

«έθνικότητα» αναφέρει: Στην αρχή: Άλβανοί 82.58%, και στο τέλος: δέν άπήνητησαν 13.97%).

Σύμφωνα μέ τό Συμβούλιο τής Εύρώπης («Third Opinion of the Council of Europe on Albania» adopted 23.11.2011), ή διαδικασία τής άπογραφής στό θέμα τής έθνικότητος δέν άνταποκρίνεται στά καθιερωμένα διεθνή πρότυπα και πρέπει νά χρησιμοποιηθεΐ μέ τή «μεγίστη προσοχή» (with the outmost caution) και νά μή στηριχθοΐν άποκλειστικά στά στοιχεΐα αυτά άποφάσεις τών πολιτικών άρχών.

* *

Κατόπιν τών άνωτέρω, δηλώνουμε ότι: Καταγγέλλουμε τήν άντιεπιστημονική μέθοδο πού άκολουθήθηκε στό εύαίσθητο θέμα τής καταγραφής τοΐ θρησκευματος. Διαμαρτυρόμαστε για τήν τεράστια παραποίηση κάθε δεοντολογίας. Δέν άναγνωρίζουμε τά ποσοστά τά όποΐα δίνει για τήν τελευταία άπογραφή, τοΐ 2011, ή INSTAT. Τέτοιοι σχεδιασμοΐ και χειρισμοΐ εΐναι ένδεχόμενο νά ύπονομεΐσουν άκόμα και τήν άρμονική θρησκευτική συνύπαρξη, για τήν όποΐα άγωνιζόμαστε.

Η άναζήτηση τής άλήθειας εΐναι θεμελιώδης για μιά πολιτισμένη κοινωνία, ιδιαίτερα σέ θέματα τόσο εύαίσθητα, όπως τό θρήσκευμα τών πολιτών. Και μόνο ή άλήθεια μπορεί νά βοηθήσει τήν Άλβανία στην πορεία της προς τήν Ένωμένη Εύρώπη και γενικότερα τήν πρόοδο στον πρώτο αίώνα.

Τό Κληρικολαϊκό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο τής Όρθοδόξου Αΰτοκεφάλου Έκκλησίας τής Άλβανίας.

(Στό θεσμικό αυτό όργανο τής Έκκλησίας μετέχουν όλα τά μέλη τής Ίερᾶς Συνόδου καθώς και Πρεσβύτεροι και Λαϊκοί -άνδρες, γυναΐκες και νέοι-, έκπρόσωποι τής Αρχιεπισκοπής και τών Μητροπόλεων).

Τίρανα, 17 Δεκεμβρίου 2012